

VOER ZELF CAMPAGNE

INCLUSIEF
WERKKAART

NIVEAU
MBO

Nederland is een democratie. Dat weten de meeste studenten wel. Maar wat betekent dit precies? Waarin verschilt het van bijvoorbeeld een oligarchie of dictatuur? En als je al invloed kunt hebben als burger, hoe dan? Dat is vaak een stuk minder bekend. Laat het je studenten zelf ontdekken, onder meer met de werkkartaat hieronder!

STEM
OP MIJ!

WANNEER GEBRUIK JE DE WERKKAART?

Je studenten leven in een democratie. Maar soms zijn ze zich daar nét wat bewuster van dan anders. Bijvoorbeeld als er gemeente- of landelijke verkiezingen zijn. Als er een referendum gehouden wordt. Of als het Prinsjesdag is. Dit soort politieke gebeurtenissen zijn ideale haakjes om een les aan op te hangen over de Nederlandse 'staatsinrichting' – en daarbij onderstaande werkkartaat te gebruiken.

HOE BOUW JE JE LES OP?

Hieronder zetten we vijf bouwstenen neer. Die kun je in één les gebruiken, maar dat wordt wel krap. We raden twee lessen aan en doen alvast een suggestie voor de tijd die je dan aan elke stap kunt besteden.

PRATEN OVER DE ACTUALITEIT

Ga met je klas in gesprek over de actuele gebeurtenis waar je je les aan ophangt. Wie weet wat er precies gaande is? Vul hun uitleg aan of corrigeer deze. En bekijk eventueel een relevant filmpje met ze. Hieronder vind je wat opties ter inspiratie!

De Tweede Kamer-verkiezingen

youtu.be/NfFC82P9jkQ

De Eerste Kamer-verkiezingen

youtu.be/epcC0975tCE

De gemeenteraadsverkiezingen

youtu.be/BgApI1pZRc

Prinsjesdag

youtu.be/GWFhslG00wo

Het Koffertje

youtu.be/3hdki-u5guE

ONGEVEER
15 MIN

PRATEN OVER DEMOCRATIE

Geef aan dat de actuele gebeurtenis belangrijk is voor onze vorm democratie. Vertel daarna meer over democratie en/of onze vorm daarvan. Kies zelf je invalshoek(en). Zo zou je onder andere duidelijk kunnen maken:

- wat een land een democratie maakt (youtu.be/gOSPJRB9rk0);
- hoe Nederland een democratie is geworden, en wat voor democratie we zijn (youtu.be/FK4PxVM0Ge0);
- waarin democratie verschilt van andere regeringsvormen (nl.wikipedia.org/wiki/Regeringsvorm);
- hoe het kan dat Nederland een democratie is, maar ook een monarchie (youtu.be/ABwiLf3Gnnw);
- wat het verschil is tussen een 'staatsvorm' (nl.wikipedia.org/wiki/Staatsvorm) en 'regeringsvorm' (nl.wikipedia.org/wiki/Regeringsvorm, zie ook wikikids.nl/Regeringsvorm).

PRATEN OVER STEMGEDRAG

Leg uit dat (en waarom) verkiezingen essentieel zijn in onze democratie (gebruik eventueel deze video:

<https://youtu.be/iJRLrJ2VKKs>).

Vraag je studenten wie van hen het belangrijk vindt te stemmen en wie dit wil doen – als ze daar de juiste leeftijd voor hebben. Waarom wel? Waarom niet? En waarop? Weten ze waar ze zitten in het politieke spectrum: links, rechts of in het midden; liberaal, conservatief of daartussenin? (De politieke partijen-oefening op thiememeulenhoff.nl/mbo/lesbrieven/democratie kan dat helpen ontdekken!) Gebruiken ze wel eens een stemwijzer (bijv. tweedekamer2021.stemwijzer.nl)?

Wél invloed! Veel studenten denken dat ze niets kunnen doen om hun leefomgeving te veranderen. Als docent kun je aangeven dat het tegendeel waar is. Hiervoor kun je inspirerende filmpjes laten zien en daarover in gesprek met ze gaan (youtube.com/playlist?list=PLnZII7smaudEYu91P8tRoarbBFAT_oUv). Wat zouden zij willen veranderen in hun eigen leefwereld? Waarom doen ze dat nu niet? En wat zouden ze kunnen doen? Je kunt ze hierbij aangeven dat stemmen in verkiezingen één manier is om dingen te veranderen – en dat hun stem wel degelijk verschil maakt, al is het er één van miljoenen.

DE WERKKAART

Laat je studenten ervaren hoe het is om zelf te bedenken wat ze anders zouden willen, mensen te overtuigen van hun idee en te winnen (of verliezen) op basis van stemmen.

Die ervaring bied je via de werkkaart. Download deze van dezelfde website als de lesbrief:

thiememeulenhoff.nl/mbo/lesbrieven/democratie

Deel de werkkaart 'Voer zelf campagne' uit en:

- leg uit wat het leerdoel is: hun ideeën omzetten in een plan en anderen ervoor enthousiasmeren;
- neem klassikaal de stappen door die ze moeten zetten. Deze staan op de werkkaart; je studenten kunnen die ook nalezen;
- vertel duidelijk op welk domein ze hun campagne moeten richten. Moet het bijvoorbeeld gaan om een verandering op hun school? Op hun roc? Of in hun toekomstige werkveld?;
- geef aan wat ze winnen als hun campagne de meeste stemmen krijgt. Is dat puur de eer? Of wordt hun voorstel écht uitgevoerd?

ONGEVEER
55 MIN

ONGEVEER
10 MIN

DE LES AFSLUITEN

Bespreek je les klassikaal met je studenten. Zorg daarvoor dat ze zien dat hun leerdoel gehaald is (ideeën omzetten in een plan en anderen ervoor enthousiasmeren). Vraag ze bijvoorbeeld:

- welke stap in de 'Voer zelf campagne'-werkkaart ze lastig vonden en waarom;
- wat ze leuk vonden aan de les en waarom;
- of ze nu anders aankijken tegen hun invloed op hun omgeving, en hoe dan.

